

Täysistunto

Keskiviikko 8.11.2023 klo 14.04—15.37

8. Lakialoite laiksi eläinsuojeluvaltuutetusta

Lakialoite LA 12/2023 vp Tiina Elo vihr ym.

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään maa- ja metsätalousvaliokuntaan. — Keskusteluun, edustaja Elo, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.08 **Tiina Elo vihr** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eläinten kohteluun ja oikeuksiin liittyvä keskustelu on lisääntynyt yhteiskunnassamme, ja ihmiset ovat entistä kiinnostuneempia eläinten hyvinvoinnista. Eläimet eivät voi osallistua itse suoraan niiden hyvinvointiin vaikuttavien päätösten tekemiseen ja siitä käytävään keskusteluun. Siksi tarvitaan eläinsuojeluvaltuutettua, joka tarkastelee yhteiskuntaa eläinten hyvinvoinnin näkökulmasta ja ottaa siihen tästä näkökulmasta kantaa.

Tässä lakialoitteessa ehdotetaan säädettäväksi laki eläinsuojeluvaltuutetusta eläinten aseman ja oikeuksien vahvistamiseksi yhteiskunnassa. Tämä aloite kuuluu vihreän eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettiin. Eläinsuojeluvaltuutetun tehtävänä olisi edistää ja parantaa eläinten hyvinvointia seurannan, aloitteiden, ehdotusten, lausuntojen ja muun vaikuttamisen keinoin. Tehtävään kuuluisi myös tukea ja edistää eläinten hyvinvointiin liittyvien eri toimijoiden välistä yhteistyötä eläinten hyvinvoinnin parantamiseksi sekä osallistua tehtävään liittyvien eri neuvottelukuntien ja työryhmien työskentelyyn.

Arvoisa puhemies! Eläinten hyvinvoinnin seuraaminen on nyt ensiarvoisen tärkeää, kun uusi laki eläinten hyvinvoinnista astuu voimaan vuoden 24 alussa. Eläinten suojelun ja hyvinvoinnin edistämisen jatkuvuus ja ennakoitavuus edellyttävät, että eläinsuojeluvaltuutetun virka on pysyvä ja toiminnalle varataan vuosittain riittävät resurssit. Suomessa eläinsuojeluasiamiehen virka on hallitusohjelmien kirjausten perusteella perustettu kaksi kertaa määräaikaisena. Nyt esittämämme eläinsuojeluvaltuutetun tehtävät vastaisivat aiempia eläinsuojeluasiamiehen tehtäviä. Nimikkeenä eläinsuojeluvaltuutettu kuvaisi kuitenkin paremmin tehtävänkuvaa, sillä tehtävässä edistetään ja parannetaan eläinten hyvinvointia kokonaisvaltaisesti.

Eläinten hyvinvointilain käsittelyn yhteydessä useat tahot ovat ilmaisseet tarpeen vaki-naistaa eläinsuojeluasiamiehen virka nimenomaan nimikkeellä eläinsuojeluvaltuutettu. Esimerkiksi eläinsuojeluasiamies totesi lausunnossaan maa- ja metsätalousvaliokunnalle, että eläinten hyvinvointilaissa tulisi säätää eläinasiavaltuutetun virasta. Toiminnan pitkä-jänteistä kehittämistä tukisi eläinsuojeluasiamiehen mukaan se, että eläinsuojeluvaltuute-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 53/2023 vp

tun asemasta ja tehtävistä säädettäisiin laissa, kuten on tehty muiden valtuutettujen kohdalla.

Eläinsuojeluvaltuutetun viran sijoituspaikkana olisi Ruokavirasto maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla, mutta työssään eläinsuojeluvaltuutettu olisi itsenäinen ja riippumaton toimija. Eläinsuojeluvaltuutetulla olisi oma toimisto, johon kuuluu esittelijöinä toimivia virkamiehiä ja muuta henkilökuntaa. Eläinsuojeluvaltuutetun toiminnalle varattaisiin vuosittain valtion talousarviossa menestyksekkään tehtävän hoitamisen edellyttämät riittävät määrärahat.

Arvoisa puhemies! Eläimellä on itseisarvo, arvo, joka on riippumaton siitä, tuottaako eläin ihmiselle hyötyä tai huvia. Eläimet ovat arvokkaita, tuntevia yksilöitä, joiden oikeus hyvinvointiin ja lajityypilliseen käyttäytymiseen on turvattava. Eläimet tarvitsevat tahon, joka puolustaa niiden oikeuksia ja pitää niiden ääntä esillä yhteiskunnassa. Eläinsuojeluvaltuutetun tehtävä on varmistaa, että eläinten asiat ja hyvinvointi pääsevät esille yhteiskunnallisessa keskustelussa ja lainsäädännössä. Eläinsuojeluvaltuutettu ajaa tutkimustietoon perustuen eläinten hyvinvoinnin edistämistä asettuen poliittisten ja intressiristiriitojen ulkopuolelle. Eläinsuojeluvaltuutettu on taho, jolta voidaan hankkia riippumatonta näkemystä eläinten hyvinvoinnista.

Eläimillä ei ole mahdollisuutta puolustaa omia oikeuksiaan. Siksi on varmistettava, että niillä on oma puolestapuhujansa myös valtionhallinnossa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Viitanen, olkaa hyvä.

15.13 Pia Viitanen sd: Arvoisa herra puhemies! Lämmin kiitos oikein hyvästä lakialoitteesta. Kannatan sitä täysillä, ja voinpa sanoa, että ihan samalla asialla ollaan. Olen nimittäin tehnyt tästä samasta asiasta kirjallisen kysymyksen ja toimenpidealoitteen, ja koko sosiaalidemokraattinen ryhmä on tehnyt talousarvioaloitteen tästä eläinsuojeluasiamiehen viran vakinaistamisesta. Termi voi hyvin olla eläinsuojeluvaltuutettu, se on varmasti tähän aikaan oikein sopiva.

Tällä eläinsuojeluasiamiehen viralla on jännä historia, nimittäin ensimmäistä kertaa se saatiin hallitusohjelmaan Kataisen hallituksen aikana, vuosina 2013—2015 tämä virka oli. Sipilän hallituksen aikana se virka jäi pois, ja sitten taas viime hallituksen, Marinin hallituksen, aikana tämä virka oli. Koska se ei ole ollut vakinainen virka, niin näin siinä sitten on käynyt, että nyt taas kerran sitä sitten tällä kaudella ei ikään kuin jatketa.

Kyllä tämä antaa hyvän perustelun sille, että tämän viran tulisi olla vakinainen, ja varmasti eläinsuojeluasiamiehelle on tehtävää tulevaisuudessakin mitä enimmässä määrin. Kaikki tiedämme, että eläinsuojelussa riittää haastetta. Eläinten hyvinvointi on hyvin tärkeä asia. Eläinsuojeluasiamies on ollut koordinoiva ja asiantunteva voima eri tahojen välillä, ja hänen työtään on kovastikin arvostettu, ja sitä tarvitaan.

Siksi minä nyt oikeastaan ihan tässä puheenvuorossa haluaisin osoittaa sinne hallituspuolueiden suuntaan. Me tiedämme, että tämä määräraha on hyvin pieni, mikä tässä tarvittaisiin, ja toivoisin kovasti, että tästä löytyisi nyt sellainen eduskunnan yhteinen tahto sille, että voisimme tämän viran vakinaistaa. Puhumme muutamasta sadastatuhannesta eurosta, eli emme puhu isoista rahoista, mutta merkitys on suuri, vaikutus on suuri. Ja kuinka täällä todettiin — kyllä eläimet tarvitsevat puolestapuhujia, he eivät voi itse puolestaan puhua, ja siksi me tarvitsemme tätä virkaa. Lämpimästi nyt vetoan sinne hallitukseen päin: toimittehan, pyydän.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 53/2023 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kivelä, olkaa hyvä.

15.15 Mai Kivelä vas: Arvoisa puhemies! Eläinsuojeluasiamies on tehnyt tällä kaudella tärkeää työtä, ja tätä työtä pitäisi ehdottomasti jatkaa. Muistan, kuinka itsekkin olin viime kauden alussa neuvottelemassa tämän viran perustamisesta uudestaan. Silloin saatiin se hallituskumppaneiden kanssa hallitusohjelmaan, ja eläinsuojeluasiamies vakiinnutti yhä enemmän toimintaansa viime kauden aikana. Nyt onkin todella huono päätös mielestäni Orpon hallitukselta lakkauttaa tämä tärkeä virka.

Eläimet ovat tärkeitä, eläimillä on itseisarvo. Eläinten heikko asema on mielestäni yksi meidän yhteiskuntamme suurista epäoikeudenmukaisuuskysymyksistä. Meillä on jo nyt vallitsevan lain mukaisesti velvollisuuksia eläimiä kohtaan ja eläinten hyvinvoinnin edistämiseen. Samaan aikaan meidän pitäisi kuitenkin paljon nykyistäkin paremmin huomioida eläinten asema ja eläinten oikeudet. Siksi ajattelen, että on suorastaan minimivaatimus, että tätä eläinsuojeluasiamiehen virkaa jatketaan. On todella tärkeää, että meillä eläinsuojeluasiamies on ollut riippumaton ja itsenäinen toimija.

Arvoisa puhemies! Eläinten etua valvova viranomainen on ollut rahallisesti pieni, mutta symbolisesti sekä käytännön tasolla tämä on ollut tärkeä ja vaikuttava virka ja panostus eläinten hyvinvointiin. Tästä kertoo esimerkiksi se, että tämän viran jatkamista puolsivat sekä tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta että seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta. Tilanteessa, jossa meillä on haastetta kestävyys- ja kannattavuuden kanssa, myös riskit eläinten hyvinvoinnin heikentymiseen kasvavat, minkä takia eläinsuojeluasiamiehen virka perustelee itseään ja tarve eläinten asiaa ajavalle viranomaiselle on suuri.

Kun eduskunta käsitteli tätä lakia eläinten hyvinvoinnista, niin myös ympäristövaliokunta lausui, että se pitää tärkeänä, että tämä virka vakinaistetaan ja siihen varataan riittävät varat. Samoin maa- ja metsätalousvaliokunta silloin piti mietinnössään virkaa tärkeänä ja myös puolsi sen jatkon selvittämistä ja sitä, että riittäviä resursseja turvataan riittävän laaja-alaisen ja hyvin erilaisia eläinlajeja kattavan osaamisen turvaamiseksi. Eli tälle viralle on hyvin laajasti yhteiskunnan ja toimijoiden ja sidosryhmien tuki. Näistä syistä olen itsekkin tehnyt ensi vuoden budjettiin tästä samasta asiasta talousarvioaloitteen, jossa esitetään, että eduskunta lisäisi tämän 100 000 euroa, joka tähän on budjetoitu vuosittain. Me myös vasemmiston vaihtoehtobudjetissa esitämme eläinsuojeluvaltuutetun työn jatkoa.

No, surullista on, että kun esittelin tätä asiaa budjetin lähetekeskustelussa ja kerroin, että eläinsuojeluasiamiehen virka nyt lakkautetaan, niin salin oikealta laidalta välihuudettiin ”oikein”. Ajattelen, että on hyvin surullista, ettei hallituksella ole tahtoa tehdä edes taloudellisesti näin pientä panostusta eläinten puolesta. Täällä mielestäni hienosti vedottiin hallituspuolueisiin, että tämä olisi tärkeä kädenojennus eläinten suuntaan.

Arvoisa puhemies! Eläimet eivät voi itse ajaa etuaan, joten on meidän vastuu varmistaa, että tämä yhteiskunta on myös eläimille hyvä. Nyt me tiedämme, että meillä on valtavasti eläinsuojelullisia ongelmia ja me myös kohdistamme eläimiin äärimmäistä väkivaltaa. Ajattelen, että eläimet ansaitsevat parempaa ja eläimet ansaitisivat myös minimissään tämän yhden valtuutetun, jonka tehtävä olisi katsoa asiaa eläinten hyvinvoinnin näkökulmasta. Sen takia pidänkin suorastaan hyvin halpamaisena tekona tämän viran lakkauttamista.

Ja lopuksi haluan kiittää edustaja Eloa siitä, että hän on tehnyt tästä asiasta lakialoitteen, ja myös iloisena kuulen, että tälle asialle tulee monelta ryhmältä tukea. Haluan myös sanoa, että itsekkin kannatan tätä lakialoitteessa käytettyä termiä ”valtuutettu”, kun tähän asti

Pöytäkirjan asiakohta PTK 53/2023 vp

on tosiaan ollut ”eläinasiamies”. Kannatan sukupuolineutraaleja virkanimikkeitä, ja ajattelen, että tämä on myös linjassa näiden muiden valtuutettujen kanssa, kuten edustaja Elo totesi. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Elomaa, olkaa hyvä.

15.20 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Olisin kyllä melkein jo arvannut ne nimet, ketkä täällä salissa ovat tänään paikalla puhumassa eläinten hyvinvoinnista tai yleensä eläimistä. Valitettavasti täällä on aina hyvin vähän ihmisiä silloin paikalla. Olisi hienoa, kun keskusteltaisiin enemmän. Tämä on tärkeä asia.

Eläinsuojeluasiamiehen virka on perustettu määräaikaaisena aiemmin kaksi kertaa, kuten edustaja Viitanen sanoi, välillä 2013—2023. Tässä lakialoitteessa, jossa edustaja Elo on ensimmäisenä allekirjoittajana, esitetään eläinsuojeluvaltuutetun viran perustamista. Aloitteessa tuodaan esille, että eläinsuojeluvaltuutettu palvelisi paremmin sitä tehtäväkuva, jossa eläinten hyvinvointia parannetaan kokonaisvaltaisesti.

Meillä on julkisella sektorilla valtuutettuja pitkä liuta: meillä on tasa-arvovaltuutettu, yhdenvertaisuusvaltuutettu, vanhusasiavaltuutettu, lapsiasiavaltuutettu, kuluttaja-asiamies, tietosuojavaltuutettu, konkurssiasiamies. Kaikki ovat erittäin tärkeitä tehtäviä. Eläimillä ei ole mahdollisuutta vaikuttaa mihinkään. Heillä ei ole oikein kunnollista puolesta-puhujaa. Ihminen käyttää eläintä hyvinvointinsa edistämiseksi ja hyödyksi joka rintamalla. Kun me nyt puhumme tässä asiakohdassa eläimistä, niin toivon, että kukaan kuulijoista ei sekoittaisi muita yhteiskunnan ongelmia tähän asiayhteyteen rinnastettavaksi. Eläinten hyvinvoinnin edistäminen ei ole ihmisiltä pois. [Pia Viitanen ja Mai Kivelä: Se on juuri näin!]

Olemme saaneet lukea eläinten kaltoinkohtelusta mediasta monta kertaa ja monesti varsinkin viime vuosina, on sitten kysymys lemmikki-, luonnon- tai tuotantoeläimistä. Perustava ongelma rangaistusmenettelyssä eläinten kaltoinkohtelussa on se, että eläintä ei käsitellä elävänä, tuntevana olentona vaan esineenä. Oikeuskäytäntö on edelleenkin se, että kuoliaaksi tai lähes siihen pisteeseen rääkätystä eläimestä tuomio on sakkoja tai määrääkainen, osittainen eläintenpitokielto. Harvoin ehdollista vankeutta, ei paljon koskaan.

Otan esimerkin: Suojelukoiraharrastuksen piirissä oli kuvattu video, jossa koiria potkittiin, annettiin sähköiskuja, lyötiin. Tämä oli opetustarkoitus, koirien suoritustilanne. Tapausta käsiteltiin oikeudessa niin kauan, että juttu vanheni, ja siinä rytäkässä vain muutamille tuli sakkoja. Puhuttiin näistä maalitusmiehistä. Kennelliitto otti asian vakavasti ja antoi muutamalle maalitusmiehelle elinikäisen toimintakiellon. Kuinka ollakaan, muutama heistä on jälleen toiminnassa mukana. Kysymys kuuluu: kuinka tämä voi olla mahdollista? Tietysti ydinasia ei ole se, että kovennetaan rangaistuksia — niitähän ei käytännössä koskaan annetakaan — vaan asenteisiin puuttuminen, kuinka eläimiä kohdellaan, on se ydinasia.

Mielestäni eläinsuojeluvaltuutetun sijasta pitäisi kuitenkin olla toimikunta, elikkä ei yksi ihminen vaan toimikunta. Se käsittäisi kaikki, sen koko skaalan, missä eläimiä yleensä käytetään ja eläimet ovat, ihan sieltä tuottajasta harrastajaan ja kaikki siltä väliltä.

Täytyy sanoa, että kiitoksia kuuluu Poliisiammattikorkeakoululle. Heillähän oli koulutuksessa vain yksi tunti koulutusta eläinasioihin liittyen. Nyt sitä lisätään reippaasti, ja myös muun muassa oikeuslaitosten syyttäjiäkin kurssitetaan. Tämä on erittäin hyvä askel eläinten hyvinvoinnin edistämiseen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 53/2023 vp

Pentutehtailu lisääntyy jatkuvasti. Sehän on rikollisuuden muotona aivan karmea — me nee jo ihan huumeiden kuljetusten ja huumeiden tuottamisen kanssa samalle tasolle. Se on niin suuri rikollisuuden muoto. EU ei ole saanut sitä kuriin ollenkaan. Se kasvaa, ja sitä on myös Suomessa.

Kaikkea tätä tapahtuu, ja täytyy sanoa, että kyllähän tämä Gandhin lausunto ja lausuminen eläinten asioista on aivan kohdallaan: kansakunnan sivistyksen taso näkyy siinä, kuinka se kohtelee eläimiään.

Ja vielä esittäisin tosiaan, että tulevaisuudessa olisi tämä toimikunta — ei siis yksi ihminen vaan laajempi skaala, joka käsittelee eläinten hyvinvointia. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Peltonen, olkaa hyvä.

15.26 Eemeli Peltonen sd: Arvoisa puhemies! Haluan kiittää vihreää eduskuntaryhmää tästä tärkeästä aloitteesta, ja on ollut ilo kuunnella aloitteen johdosta tänään käytyä keskustelua, jossa tukea tämän viran uudelleen perustamiselle tulee yli puoluerajojen.

Myös me sosiaalidemokraatit olimme hyvin hämmästyneitä, kun alkavalla vaalikaudella uuden hallituksen toimesta tämä eläinsuojeluasiamiehen virka lakkautettiin. Vielä kesälähän, kun hallitusohjelma julkistettiin, ei sanallakaan käsitelty tätä eläinsuojeluasiamiehen virkaa, ei sen olemassaoloa tai jatkoa. Eli uutisista saimme sitten lukea tästä ministeriössä tehdystä ratkaisusta, että tämä asiamiehen virka on tullut päätökseen.

Vaikka tämä eläinsuojeluasiamiehen virka olikin määräaikainen, mikään ei olisi estänyt sitä, että tätä määräaikaista tehtävää olisi jatkettu tai se olisi ministeriössä muutettu pysyväksi — se olisi ollut erittäin toivottavaa. Suurta säästöä tästä ei saatu aikaiseksi, joten pidän kyllä myöskin kohtuullisen heikkona perustelua — jota toisinaan on kuultu — siitä, että tässä haettiin säästöä, koska suurista euroista ei tässä ole kysymys, kuten edellisissä puheenvuoroissa hyvin kävi ilmi.

Tässä edustaja Viitanen mielestäni ansiokkaasti kävi läpi sitä, mikä on ollut tämän eläinsuojeluasiamiehen viran historia. Ensin Kataisen hallitus perusti sen, Sipilän hallitus lakkautti, Marinin hallitus perusti uudelleen, ja nyt sitten Orpon hallitus jälleen lakkauttaa. Ja kyllä syystäkin on tätä poukkoilua tässä asiassa kritisoitu eri tahojen osalta, ja varmasti on niin, että juurikin toiminnan pitkäjänteisyyden ja vakiintumisen kannalta tämä poukkoilu ei ole hyvä asia eikä ole ollut hyväksi tämän viran vakiintumisen kannalta. En pidä hyvänä sellaista, että tämän eläinsuojeluasiamiehen viran ympärillä vakiintuu ikään kuin tällainen perinne, että hieman hallituksen kokoonpanon mukaan sitä sitten ollaan joko perustamassa tai lakkauttamassa, vaan olisi hyvä nyt löytää se tie, ja mielestäni se oikea tie on se, että tämä virka, kuten aloitteessa hyvin esitetään, perustettaisiin pysyväksi.

Annan tässä puheenvuorossani tuen myöskin tälle nimikemuutokselle. Mielestäni tärkeintä on se, että tämä virka tulee pysyvästi perustetuksi, oli se sitten eläinsuojeluasiamiehen tai eläinsuojeluvaltuutetun nimikkeellä. Tärkeintä on, että meillä on hyvin resursoitu, toimiva eläinsuojeluasiamiehen tai -valtuutetun virka ja sen kautta pystytään entistä vahvemmin yhteiskunnassa huomioimaan eläinten oikeudet.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Elo, olkaa hyvä.

15.29 Tiina Elo vihr: Arvoisa puheenjohtaja! Kiitos sosiaalidemokraateille ja vasemmistoliitolle tuesta, ja on hienoa, että teiltä on tullut myös vastaavia aloitteita budjettiproses-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 53/2023 vp

siin tämän asian edistämiseksi. Haluan myös tässä yhteydessä kiittää eläinoikeusasiamiestä tärkeästä työstään tämän kauden aikana. Hyvä oli kuulla vielä myös perusteellisempia taustoja tälle eläinsuojeluasiamiehen viralle ja miten sitä on aiempina kausina edistetty.

Eläinten hyvinvointilaki tosiaan uudistettiin viime kaudella, mutta korjattavaa siihen vielä jäi, ja siksikin on erittäin tärkeää, että emme tässä tilanteessa heikennä eläinten äänen kuulumista tässä yhteiskunnassa, ja sitähan tämän viran lakkauttaminen tarkoittaisi.

Haluan myös nostaa esiin sen, että meillä on valtava määrä ihmisiä, jotka tekevät vapaaehtoisesti työtä eläinten oikeuksien parantamiseksi ja hyvinvoinnin edistämiseksi, ja ajattelen, että vähintään, mitä me voimme tässä talossa tehdä, on vakinaistaa eläinsuojeluvaltuutetun virka ja näin tukea myös sitä vapaaehtoispuolelta tehtävää eläinsuojelutyötä.

Kiitan myös edustaja Elomaata siitä, että hän on täällä salissa hallituspuolueen edustajana puhumassa eläinten oikeuksien puolesta. Tiedän, että asia on teille sydämen asia. Otitte esiin tämän toimikunta-asian eläinsuojeluvaltuutetun sijaan. Ajattelen, että nämä eivät ole joko—tai, vaan nämä voivat olla sekä—että, ja meillä on nyt viime kaudellakin toiminut kaksi neuvottelukuntaa: tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta ja seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta. Todella toivon, että näiden neuvottelukuntien työ jatkuu ja sitä kehitetään, ja tosiaan nämä molemmat toimikunnat, vai neuvottelukunnat, ovat myös tätä eläinsuojeluvaltuutetun viran vakinaistamista esittäneet.

Ja todella esitän myös vetoomuksen hallituspuolueiden suuntaan siitä, että vielä voisitte ottaa harkintaan tämän viran jatkamisen ja sillä tavalla sen varmistamisen, että eläinten ääni kuuluu meidän yhteiskunnassa vähintään yhtä hyvin kuin tähänkin asti ja mieluummin vielä paljon paremmin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Niemi, olkaa hyvä.

15.31 Veijo Niemi ps: Kiitoksia, arvoisa herra puhemies! Ennen eduskuntaa, poliisivuosi-nani, lukuisia kertoja esimerkiksi kotihälytyksillä jouduimme tilanteeseen, jossa kissaa, koiraakaan joskus jopa isompiakin eläimiä oli todella kaltoin kohdeltu. Jos tänä päivänä ajattelee tätä tilannetta, jos meillä poliisiopartio menee tällaiselle tehtävälle, niin asiastahan joka tapauksessa kirjataan rikosilmoitus ja se käsitellään. Törkeimmät tapaukset menevät poliisitutkinnan kautta tietysti käräjille käsittelyyn.

En ota varsinaisesti kantaa siihen, onko eläinsuojeluasiamiehen tai eläinsuojeluvaltuutetun toimi tällä tavalla tarpeellinen, mutta sen tiedän, että eläinten kaltoinkohteluun on puututtava, ja toivon, että siihen joka tapauksessa puututaan. Tähän nimikkeeseen puuttuisin sen verran, että jos me puhutaan eläinsuojeluvaltuutetusta, silloin saattaa tulla kansalaiselle helposti käsitys, että valtuutettu on ikään kuin työsuojeluvaltuutettu elikkä hän kiertää kentällä ja käy tutkimassa näitä asioita. Ehkä olisi kuitenkin parempi, että on eläinsuojeluasiamies, joka sitten korkeimmalla tasolla yrittää selvittää ja saada parannuksia näihin eläinsuojeluasioihin. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kivelä, olkaa hyvä.

15.32 Mai Kivelä vas: Arvoisa puhemies! Vielä lyhyesti. Edustaja Elomaa puhui hyvin siitä, että meillä on liian vähän eläinten puolustajia, ja siitä olen täysin samaa mieltä. Meillä on liian vähän eläinten puolustajia täällä päättävissä elimissä, mutta osittain mielestäni myös tässä virassa näkyy se, että on suhteellisen surullista, että kun eläinten asemaa halu-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 53/2023 vp

taan edistää, niin silloin kyse on näin pienestä määrärahasta ja näin pienestä virasta, kun sitten ottaa huomioon, kuinka paljon eläimiä tässä yhteiskunnassa on ja kuinka paljon meillä olisi oikeasti tehtävää eläinten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Kun edustaja Elomaa mainitsi tästä, että olisi hyvä olla toimikunta, niin tosiaan näitä maa- ja metsätalousministeriön alaisia neuvottelukuntiahan on olemassa ja niitä on näiden kahden jo mainitun, eli tämän tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnan ja tämän seura- ja harrastuseläinten neuvottelukunnan, lisäksi myös sitten koe-eläimille oma neuvottelukuntansa. No, näiden haaste on tietenkin se, että ne ovat eri sidosryhmät yhteen tuovia ja ne eivät ole virkaentiteettejä vaan enemmän sitten tällaisia neuvottelevia tahoja ja ne eivät tee päätöksiä.

Olisin halunnut nostaa vielä yhden aspektin tähän esille. Kun itse ajattelen, että tämän eläinasiavaltuutetun päätehtävä olisi edistää eläinten asemaa ja eläinten näkökulmaa, niin kyllä ajattelen myös, että tällainen virka — jonka tehtäväkenttäänhan on kuulunut se, että viedään sitä eläimiin liittyvää tietoa niille ihmisille, jotka toimivat eläinten parissa, toimitaan eri sidosryhmien välillä tavallaan sen tiedon välittäjänä — ei hyödytä pelkästään eläimiä, vaan tämä mielestäni hyödyttää myös niitä ihmisiä, jotka toimivat eläinten parissa. Eli tämä on tällainen kokoava viranomainen, joka pystyy sitten esimerkiksi auttamaan sen uuden tiedon kautta siinä, että hyvät käytänteet leviävät ja niin poispäin. Eli itse näen, että tämä on myös vähän sääli sitten niiden ihmisten kannalta, jotka hyötyisivät siitä, että meillä eläinten hyvinvointi paranee ja jotka saavat siitä esimerkiksi taloudellista lisähyötyä, kun näin tehdään.

Lopuksi vielä itsekkin kiittäisin tosiaan tässä virassa nyt työnsä lopettavaa henkilöä, Saa-ra Kupsalaa, hänen työstään, ja tietenkin toivon, että tämä kiitos vielä muuttuisi sitten siihen, että voisimme tarkastella ensi vuoden budjetin osalta, että tätä virkaa kuitenkin jatkettaisiin. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin maa- ja metsätalousvaliokuntaan.